

Toelichting bestand / Vo / Personeel / Bestand nr. 3:

Lesgevend personeel in het voortgezet onderwijs (in personen)

Inhoud

In dit bestand staan gegevens over het lesgevend personeel in het voortgezet onderwijs. De gegevens worden uitgedrukt in aantallen personen. Het bestand verschaft inzicht in de ontwikkeling van het aantal lesgevendenden in een bepaald vak uitgesplitst naar geslacht en leeftijdscategorie. Ook wordt de ontwikkeling van de gemiddelde leeftijd van lesgevendenden per vak weergegeven. De gegevens zijn weergegeven voor de jaren 2007, 2008, 2009, 2011 en 2013 tot en met 2022. Naast dit bestand over lesgevend personeel in personen is een bestand over de door hen gegeven lesuren in uren beschikbaar (bestand nr. 4).

Het bestand bestaat uit vier werkbladen. Op alle werkbladen worden de gegevens over het aantal lesgevendenden volgens dezelfde hoofdingeling gepresenteerd:

- totaal aantal lesgevendenden
- aantal lesgevendende mannen en vrouwen
- aantal lesgevendenden per leeftijdscategorie
- de gemiddelde leeftijd van alle lesgevendenden
- de gemiddelde leeftijd van lesgevendende mannen en vrouwen

Op elk werkblad worden de lesgevendenden binnen de hoofdingeling weer verder onderverdeeld:

- werkblad 1: lesgevendenden naar sector
- werkblad 2: lesgevendenden naar functiegroep
- werkblad 3: lesgevendenden naar vak
- werkblad 4: lesgevendenden naar vak en graad

Het bestand bevat geen gegevens over bevoegdheid en geen gegevens per bestuur/brin of regio (RPA- of AMR-gebied).

Bronnen

- De gegevens over de gegeven vakken komen uit de Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO). Deze tellingen zijn door een onderzoeksbureau uitgevoerd in opdracht van het ministerie van OCW.
- In IPTO worden per onderwijsinstelling gegevens verzameld over de gegeven lessen en degenen die deze lessen geven. Deze gegevens worden meestal afgeleid uit de lesroosters zelf. Scholen leveren deze roostergegevens digitaal aan. Daarnaast kunnen scholen de gegevens voor hun lesgevendenden online op een elektronisch vragenformulier invullen. De gegevensverzameling vindt plaats via een beveiligde webomgeving waarop scholen kunnen inloggen.
- Bij het invullen van de vakken dienen scholen te kiezen uit ongeveer 100 vooraf gecodeerde vakken. Indien een vak niet in deze lijst voorkomt dient men dit te classificeren als een Overig Vak. In dat geval moet men een tekstuele toelichting geven met een omschrijving van het vak. Indien uit de toelichting blijkt dat zo'n Overig Vak toch een vooraf gecodeerd vak betreft is het door het onderzoeksbureau alsnog onder zo'n vooraf gecodeerd vak ondergebracht. Een Overig Vak met omschrijving Latijn is ondergebracht onder Klassieke Talen.

Gegevensselectie

- De aantallen personen betreffen unieke personen. Omdat een persoon meer dan één functie kan hebben, in meer dan één vak kan lesgeven of op zowel het eerstegraads- als het tweedegraadsniveau kan lesgeven, kan het aantal personen per werkblad verschillen. Indien een leraar zowel Wis- als Natuurkunde geeft, telt hij in het werkblad naar vak bij beide vakken mee. In het werkblad naar functiegroep telt hij uiteraard maar één keer mee.
- Het bestand is samengesteld op basis van gegevens over de lessen die gegeven zijn in de eerste week van oktober. Als in de eerste week van oktober het lesrooster erg verschilt van de weken ervoor en erna, zijn de lessen van de week ervoor of erna geïnventariseerd.
- De gegevens hebben betrekking op de lessen op alle scholen van het voortgezet onderwijs, met uitzondering van de lessen in het praktijkonderwijs (zowel op categorale pro-scholen als op pro-afdelingen van brede vo-scholen). Alleen gecombineerde lessen vmbo/havo/vwo/combinaties met praktijkonderwijs (door vestiging aangegeven op lesniveau) tellen mee als vmbo/havo/vwo/combinaties.
- In tegenstelling tot de jaren ervoor zijn de lessen aan de vo-afdelingen van aoc's en roc's vanaf 2013 meegenomen.
- De gegevens hebben enkel betrekking op onderwijsinstellingen mét leerlingen die vallen onder de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO). Dit houdt in dat het voortgezet speciaal onderwijs niet is meegenomen.
- De doelgroep van IPTO is van oudsher het voortgezet onderwijs, exclusief het praktijkonderwijs (pro), de internationale schakelklas (isk) en het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Vanaf 2015 is het pro, isk en het vso in het onderzoek betrokken. Deze zijn echter niet in de cijfers meegenomen.
- In principe hebben de gegevens betrekking op al het personeel dat op de school lesgeeft. Personeel dat niet-in-loondienst van de school is, maar wel op de school lesgeeft, telt dus mee. Dit kan gaan om uitzend- of oproepkrachten, gedetacheerden of gastdocenten.
- Het aantal lesgevende personen in de IPTO wijkt af van het aantal personen behorend tot het onderwijsgevend personeel in *OCW in cijfers* om een aantal redenen:
 - a. Lesgevende personen versus onderwijsgevend personeel;
De IPTO telt lesgevende personen ongeacht hun functie. Een persoon kan de functie directeur hebben, maar wordt als hij lesgeeft in de IPTO meegeteld. Het onderwijsgevend personeel in *Onderwijs in cijfers* gaat uit van de functie, ongeacht of hij/zij daadwerkelijk lesgeeft.
 - b. Personeel niet in loondienst (PNIL);
De IPTO betreft in principe al het personeel dat lesgeeft. Personeel dat niet in loondienst is, maar wel lesgeeft, telt dus mee. Dit kan gaan om uitzend- of oproepkrachten, gedetacheerden of gastdocenten. Deze PNIL telt niet mee bij *Onderwijs in cijfers*.
 - c. Vo-afdelingen van roc's en aoc's;
Zoals hierboven vermeld telt de IPTO de vo-afdelingen van roc's en aoc's vanaf 2013 mee. Bij *Onderwijs in cijfers* wordt dit personeel bij het BVE meegeteld.
 - d. Praktijkonderwijs (pro) en internationale schakelklas (isk);
Zoals hierboven vermeld zijn het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk) niet meegenomen in de IPTO. Bij *Onderwijs in cijfers* tellen zij wel mee. Ook het voortgezet speciaal onderwijs (vso) is niet meegenomen in de IPTO. Bij *Onderwijs in cijfers* telt het vso mee bij het primair onderwijs.

Toelichting specifieke variabelen en waarden

SECTOR:

De sector betreft de sector waaronder de onderwijsinstelling valt (WVO, AOC of WEB). Omdat vanaf 2013 ook de lessen aan de vo-afdelingen van aoc's en roc's zijn meegeteld, is vanaf 2013 dit onderscheid van belang.

FUNCTIEGROEP:

Niet alleen leraren verzorgen lessen. Ook personen uit andere functiegroepen (directie/management, onderwijsondersteunend personeel, beheer- en administratief personeel en leraren in opleiding) verzorgen lessen en behoren daarmee tot het lesgevend personeel. In 2007 en in 2015 is de functiegroep van een aanzienlijk deel van het personeel onbekend.

LEEFTIJD:

De leeftijd van een lesgevende is de leeftijd in oktober van het betreffende jaar. Deze leeftijd is gebruikt voor zowel het bepalen van de leeftijdscategorie als het berekenen van de gemiddelde leeftijd. De leeftijdscategorieën zijn ingedeeld vanaf de ondergrens tot de bovengrens in de betreffende categorie.

GRAAD:

De variabele graad kent de volgende drie waarden:

1. eerstegraads: dit zijn lessen die in de bovenbouw havo en vwo worden gegeven.
2. tweedegraads: dit zijn lessen die in het vmbo en de onderbouw havo en vwo worden gegeven.
3. niet specifiek te definiëren als eerste- of tweedegraads, bijvoorbeeld keuzewerktijd waar niet specifiek bepaalde leerjaren aan zijn verbonden.

De variabele 'graad' in IPTO geeft niet aan dat degene die de les verzorgt, ook over de hiervoor vereiste bevoegdheid beschikt.

VAK:

De vakkenlijst verschilt van jaar tot jaar. De codes zijn uiteraard ieder jaar hetzelfde, maar er komen codes voor nieuwe vakken bij.

Kwaliteit van de gegevens

- Scholen in het voortgezet onderwijs zijn verplicht om deel te nemen aan IPTO en de gevraagde gegevens te leveren. In combinatie met een zeer intensieve benadering door de uitvoerder van IPTO wordt ervoor gezorgd dat (m.u.v. een enkele school) de vo-scholen ook daadwerkelijk gegevens over de lesgegenden leveren. De dekingsgraad van de IPTO-gegevens is door de jaren heen ongeveer 99%. Voor 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019 en 2020 was de respons telkens 100%; het betreft respectievelijk 541, 651, 647, 652, 649, 650 en 647 scholen. Voor 2021 was de respons vrijwel 100%. Eén vestiging van de in totaal 645 scholen met 1.441 vestigingen die zijn gevraagd mee te doen, heeft niet gereageerd vanwege een reorganisatie. Voor 2022 was de respons 100%; het betreft 641 scholen.